

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

**Голові Національної служби
здоров'я України
Наталії ГУСАК**

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого за статтею 3 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» є, зокрема:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№13634.2/11075/1/22/22/45.3 від 28.11.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 28.11.2022 09:46
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300

У рамках реалізації зазначених вище норм Закону до Уповноваженого надійшов лист Міністерства цифрової трансформації України (далі – Мінцифри) щодо порушення Національною службою здоров'я України (далі – НСЗУ) Закону України «Про доступ до публічної інформації» та Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 838 (далі – Положення).

Згідно зі статтею 10¹ Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон) публічна інформація у формі відкритих даних – це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання.

Розпорядники інформації зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних на запит, оприлюднювати і регулярно оновлювати її на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на своїх вебсайтах.

Відповідно до пункту 3 Положення розпорядники інформації згідно з цим Положенням завантажують у формі відкритих даних набір даних, визначений у переліку наборів даних, згідно з додатком. Розпорядники інформації зобов'язані оприлюднювати у формі відкритих даних усю публічну інформацію у формі відкритих даних, яка перебуває в їх володінні та стосується конкретного набору даних.

Відповідно до Порядку ведення Єдиного державного вебпорталу відкритих даних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 867, Мінцифри, як держатель, серед іншого, забезпечує координацію оприлюднення розпорядниками інформації наборів даних на порталі та сприяє підвищенню їх якості, здійснює модерацію наборів даних.

Зазначені у листі Мінцифри порушення полягають у неоприлюдненні (неоновленні) НСЗУ, як розпорядником інформації, наборів даних, визначених у розділі «НСЗУ» щодо можливостей отримання громадянами медичних послуг, інформації про заклади охорони здоров'я, що уклали договори з НСЗУ щодо пакетів медичних послуг, тощо.

Виявлені порушення безпосередньо впливають на додержання прав і свобод людини і громадянина, закріплених у статтях 34, 49 Конституції України.

Відповідно до положень частин першої – третьої статті 49 Конституції України кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування; охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм; держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Згідно частини п'ятої статті 6 Закону не може бути обмежено доступ до інформації, зокрема, про складання, розгляд і затвердження бюджетів,

кошторисів розпорядників бюджетних коштів та плани використання бюджетних коштів одержувачів бюджетних коштів, а також їх виконання за розписами, бюджетними програмами та видатками, взяття розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів бюджетних зобов'язань або здійснення розпорядження бюджетними коштами у будь-який інший спосіб, планування, формування, здійснення та виконання закупівлі товарів, робіт і послуг за бюджетні кошти, у тому числі оборонних закупівель (крім випадків, якщо окрема інформація про закупівлі товарів, робіт і послуг становить державну таємницю відповідно до Закону України «Про державну таємницю»), володіння, користування чи розпорядження державним, комунальним майном, у тому числі до копій відповідних документів, умови отримання цих коштів чи майна, прізвища, імена, по батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб, які отримали ці кошти або майно.

Визначені у Положенні обов'язкові для оприлюднення НСЗУ набори даних за своїм змістом та суттю відображають відомості щодо розпорядження бюджетними коштами, а також інформацію про можливості пацієнта отримати доступ до медичних послуг в тому чи іншому закладі охорони здоров'я.

Крім того наявність у відкритому доступі такої інформації, очевидно, сприятиме розвитку цифрових онлайн-сервісів та застосунків, корисних не тільки для пацієнта, а й для працівників органів державної влади та місцевого самоврядування в процесі формування та виконання політики у сфері охорони здоров'я.

Таким чином, забезпечення оперативного доступу до публічної інформації, а також її доступності в машиночитаних формі та форматі є вкрай важливим для належного задоволення потреб суспільства в сфері охорони здоров'я, особливо в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Водночас, з огляду на складну воєнну ситуацію, варто наголосити, що у випадку наявності підстав, інформація може підлягати обмеженню відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації». В такому разі обмеженню доступу підлягає інформація, а не документ (в даному випадку той чи інший набір даних). Якщо документ містить інформацію з обмеженим доступом, для ознайомлення надається інформація, доступ до якої необмежений (частина восьма статті 6 вказаного Закону).

Подання Уповноваженого є актом реагування, який вноситься, зокрема до органів державної влади, їх посадовим і службовим особам для вжиття відповідних заходів щодо усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина. Відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії тягнуть за

собою відповідальність згідно з чинним законодавством. (статті 15, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»).

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, обумовлених неправомірними діями Національної служби здоров'я України і недопущення їх у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», статтею 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», статтями 6, 17 Закону України «Про доступ до публічної інформації»,

п р о ш у:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених порушень, зокрема відновити публікацію (оновлення) наборів даних за визначеним у розділі «НСЗУ» Додатку до Положення про набори переліком.

2. Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк повідомити мене.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

